Memo

Aan : gemeenteraad

Van : college van burgemeester en wethouders

Datum : 11 december 2024

Betreft : Uitwerking toezeggingen verkeer en parkeren raadsvergadering 5 december

---

Aantal parkeerplaatsen voor en na markering
Op basis van een inventarisatie van Trajan vóór het aanbrengen van parkeervakmarkering (gedeeld met de raad op 17 maart 2023), blijkt een totale parkeercapaciteit van 966 parkeerplaatsen. Op basis van een door het college uitgevoerde inventarisatie ná het aanbrengen van parkeervakmarkering, blijkt een totale parkeercapaciteit van 959 parkeerplaatsen.

De aantallen voor en na markering liggen dichtbij elkaar omdat de 'vervallen' parkeerplaatsen (evident illegaal of belemmering vormend voor de doorgang van hulpdiensten) zijn gecompenseerd doordat er in andere straten in het kader van de markering meer ruimte is gevonden dan Trajan oorspronkelijk voor ogen had. Deel hiervan zijn ook de situaties waarin de parkeervakken leiden tot een efficiënter gebruik van de beschikbare ruimte. De inzet is immers geweest om de inwoners zo veel mogelijk parkeerplaatsen te bieden.

De beleving is dat door de markering met witte steentjes parkeerplekken zijn vervallen. Dit is begrijpelijk, maar kent de volgende oorzaken:

1. Geen witte steentjes waar parkeren evident illegaal was. Er kan dan worden gedacht aan plaatsen minder dan vijf meter van straathoeken, op bruggen, parkeren met wielen in de berm.
2. De vrije doorgang voor hulpdiensten waarborgen. De Veiligheidsregio Zaanstreek – Waterland geeft aan dat het noodzakelijk is om een vrije doorgang van tenminste 3.2-3-5 meter te waarborgen. Dit zodat hulpdiensten bij calamiteiten de bestemming kunnen bereiken. Er zijn straten in de binnenstad van Monnickendam die niet breder zijn dan 4.5 meter. Er is dan onvoldoende ruimte om het parkeren in deze straten te markeren.
3. In een enkel geval zouden parkeerplekken een veiligheidsrisico voor voetgangers en fietsers brengen. Dit betreft een drietal plekken: één in de Havenstraat en twee op de kopse kant van de Gooische Kaaij, nabij de brug.

De vraag kwam pregnant aan de orde, of er legale parkeerplekken weg zijn gehaald. Daarvan is op voornoemde drie plekken na geen sprake. Uit parkeeronderzoek van Trajan (op 25-08-2023 en 28-03-2024 met de gemeenteraad gedeeld) blijkt dat er op het maatgevend moment (donderdagnacht) tenminste 72 auto's fout geparkeerd staan. Daar komen nog circa 20 fout geparkeerde auto's bij die nu met de parkeervakmarkering ook als fout geparkeerd beoordeeld zouden worden. De parkeerplekken die in het beeld van insprekers en enkele fracties zouden zijn vervallen waren volgens het college in hoofdzaak ofwel evident illegaal, dan wel problematisch voor de hulpdiensten.

Advies Veiligheidsregio Zaanstreek - Waterland
De Veiligheidsregio Zaanstreek – Waterland heeft geadviseerd over de parkeervakkenkaart, horend bij de parkeerverbodszone van de binnenstad van Monnickendam. De Veiligheidsregio heeft toen aangegeven dat het waarborgen van een vrije doorgang van tenminste 3.2-3.5 meter voor hulpdiensten noodzakelijk is.

Tijdens de uitvoering, toen veel signalen uit de Groote Noord ontvangen werden, is de Veiligheidsregio opnieuw om advies gevraagd ten aanzien van de vrije doorgang. Naar aanleiding hiervan heeft de Veiligheidsregio opnieuw bevestigd dat het waarborgen van tenminste 3.2-3.5 meter vrije doorgang noodzakelijk is. De inspraak van de inwoner in brandweeruniform is voor het college aanleiding geweest om opnieuw met de Veiligheidsregio Zaanstreek – Waterland contact op te nemen. De Veiligheidsregio heeft wederom bevestigd dat het waarborgen van een vrije doorgang van tenminste 3.2-3.5 meter noodzakelijk is.

Mogelijkheden extra parkeerplaatsen markeren
Bij het markeren van parkeerplaatsen zijn de bestaande verhardingen en de bestaande parkeerverboden het startpunt geweest. Daarin tot aanpassingen komen kan wellicht, zo is deze week vastgesteld, een tiental extra plaatsen mogelijk maken.

Het college heeft tijdens het aanbrengen van de markering meerdere suggesties van inwoners ontvangen. Het college is hiermee tijdens en na de uitvoering aan de slag gegaan. Dit heeft op sommige punten tot meer parkeren geleid**,** bijvoorbeeld op de Oude Zijds Burgwal waar vijf extra gemarkeerde parkeerplaatsen zijn ontstaan. Op andere punten hebben de suggesties tot maatwerk geleid, met als doel het borgen van de vrije doorgang, de verkeersveiligheid en het mogelijk maken om vanaf eigen terrein goed de openbare weg te betreden.

Naar aanleiding van de discussie in de gemeenteraad heeft het college suggesties ontvangen om extra parkeerplaatsen te markeren te leggen. De volgende straten zijn benoemd:
- Groote Noord
- Gooische kaai
- Zuideinde
- Nieuwe Zijds Burgwal
- Oude Zijds Burgwal
- Heerengracht
- Havenstraat
- Kermergracht.

Bovenstaande suggesties hebben het college gemotiveerd om nogmaals scherp te kijken naar de uitvoering van de markering. Het aanbrengen van extra gemarkeerde parkeervakken is in de meeste van bovenstaande straten niet mogelijk. Zo is de Groote Noord bijvoorbeeld te smal om parkeervakken te markeren. Hetzelfde geldt voor delen van de Gooische Kaaij en het Zuideinde. Dit zijn straten die taps toelopen waardoor bij het markeren van extra parkeervakken op de smalle delen, de vrije doorgang voor hulpdiensten het geding komt. Aan de zuidkant van het Zuideinde is denkbaar om het bestaande parkeer-verbod op te heffen, en hierdoor een viertal extra plekken te markeren.

Verdere mogelijkheden schuin- en haaksparkeren
Ook is de vraag gesteld of het college extra parkeerplaatsen kan creëren door langsparkeren om te zetten in schuin- of haaksparkeren. Voor schuin- en haaksparkeren is een minimale rijbaanbreedte van respectievelijk 4,90 en 5,50 meter nodig. Veel straten in de binnenstad van Monnickendam voldoen hier niet aan en hebben derhalve niet voldoende breedte om schuin- dan wel haaksparkeren mogelijk te maken.

Toch ziet het college kansen om op de volgende straten de parkeercapaciteit iets te vergroten:

1. Oude Zijds Burgwal (8 extra parkeerplaatsen ter hoogte van huisnummer 55; dat kan vermoedelijk bij groot onderhoud in 2025).
2. De Nieuwe Zijds Burgwal (4 extra parkeerplaatsen ter hoogte van huisnummer 4).
3. Wellicht in de Willem van der Voetstraat (optie van haaksparkeren).

Straten waar de brandweer niet inrijdt

Naar aanleiding van de discussie in de gemeenteraad heeft het college straten waar de brandweer niet inrijdt geïnventariseerd. De volgende straten waar de brandweer niet inrijdt zijn op dit moment in beeld:

- Zonnepad
- Lindegracht
- Bloemendaal
- Schoolstraat
- Smidsteeg
- Nieuwe Niesenoortburgwal
- Korte Burgwal
- Brugstraat.

Hierboven heeft het college de kansen benoemd om extra parkeervakken te markeren, dan wel aanvullende parkeervakken aan te leggen.

CROW-richtlijnen ten aanzien van maatvoering parkeervakken

Het college is gevraagd welke CROW-richtlijnen zijn gehanteerd bij het markeren van parkeervakken in de binnenstad. In de basis volgt het college de richtlijnen zoals omschreven in de ASVV (aanbevelingen voor verkeersvoorzieningen binnen de bebouwde kom). Echter, vanwege de smalle straten en schaarse openbare ruimte in de binnenstad zijn onderstaande maten, zoals ook in het ‘parkeerbeleid binnenstad Monnickendam, maart 2024’ aangegeven, voor het college het startpunt van de uitvoering op straat geweest:

- Langsparkeren (1.80 breedte x 5,50 lengte)
- Haaksparkeren (2.40 breedte x 5 lengte)
- Gestoken parkeren (2.40 breedte x 5.20 lengte)

Het is in de binnenstad Monnickendam vaak niet mogelijk om de parkeervakken conform de meest recente richtlijn aan te duiden. Daar is de ruimte niet voor en bovendien zou het ten koste gaan van veel parkeerplaatsen. Daarom heeft het college er in de binnenstad voor gekozen om de bestaande informele maatvoering van de parkeervakken te volgen en te markeren, mits deze geen belemmering voor hulpdiensten vormen. Op die manier blijft het aantal parkeervakken zo veel als mogelijk behouden. Als een straat toe is aan groot onderhoud, kan er opnieuw naar de maatvoering van de parkeervakken worden gekeken.

Aansprakelijkheid parkeren langs het water

Het college heeft uitgezocht wat het parkeren langs het water betekent voor de aansprakelijkheid. Alhoewel hier op hoofdlijnen geen eenduidig antwoord op te geven is, spelen de volgende twee aspecten een rol. Enerzijds dient de gemeente invulling te geven aan zijn zorgplicht, een en ander ter voorkoming van gevaar voor personen/valrisico. Hierbij is van belang hoe groot de kans op verwezenlijking van het gevaar is en welke veiligheidsmaatregelen redelijkerwijs te vergen zijn.

Anderzijds komt de beleidsvrijheid die een gemeente als wegbeheerder heeft betekenis toe, en staat tegenover de zorgplicht van de gemeente de verplichting van de weggebruiker om voorzichtig te zijn. Samenvattend kan gesteld worden dat parkeren langs het water in het kader van aansprakelijkheid mogelijk een juridisch risico is, maar dat het behoud van parkeerplaatsen op deze locaties op dit moment zwaarder wordt gewogen dan het risico van aansprakelijkheid.

Kosten aanbrengen witte stenen binnenstad Monnickendam
Er is aan het college gevraagd wat de totale kosten van het aanbrengen van de witte stenen in de binnenstad van Monnickendam zijn. De totale kosten bedragen circa € 55.000,- exclusief btw en circa € 66.550,- inclusief btw.